

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

پیش‌بینی متغیرهای کلان اقتصادی ایران

با استفاده از مدل تعادل عمومی پویای تصادفی

مدیریت تحقیقات اقتصادی
بانک خاورمیانه

مرداد ۱۴۰۰

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

عنوان گزارش:

پیش بینی متغیرهای کلان اقتصادی ایران

با استفاده از مدل تعادل عمومی پویای تصادفی

(شماره ۳)

مدیریت تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه

مرداد ۱۴۰۰

(۱) مقدمه

نتایج ارائه شده در این گزارش مبتنی بر مدلی است که در آن فرض شده دو نوع خانوار وجود دارد. خانوار نوع اول که به عنوان خانوارهای قرض‌دهنده طبقه‌بند می‌شود در واقع آن دسته از خانوارهایی را نمایندگی می‌کند که در بازار سپرده با بانک در ارتباط است و اولی طرف عرضه و دومی طرف تقاضای این بازار را شکل می‌دهند. این نوع خانوارها معمولاً به کلیه بازارهای دارایی دسترسی داشته و می‌توانند درآمد خود را به شکل‌های مختلف دریافت نمایند. بنابراین این خانوارها به دنبال حداکثرسازی مطلوبیتی هستند که تابعی است از سطح مصرف، سطح مانده حقیقی پول، سطح ارزش حقیقی دارایی خارجی در دسترس که نگهداری ارز تأمین شده در بازار غیررسمی ارز است، مسکن و عرضه نیروی کار در بازار کار که خود باعث ایجاد عدم مطلوبیت برای فرد می‌شود. اما خانوارهای نوع دوم یعنی خانوارهای قرض‌گیرنده در بازار تسهیلات طرف تقاضا را شکل داده و بانک به عنوان طرف عرضه، تسهیلات در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد. این خانوارها متکی بر درآمدهای دستمزد خود هستند و دارایی قابل توجهی در اختیار ندارند که عایدی آن‌ها بخشی از درآمدها را شکل دهد.

همچنین فرض شده که کالاهای مصرفی خانوارها شامل دو دسته کلی کالاهای تولید شده در داخل و کالاهای وارداتی است که دسته دوم از کالاها خود به دو گروه کالاهای وارد شده با ارز بازار آزاد و کالاهای وارداتی با ارز رسمی طبقه‌بندی می‌شوند. بنابراین در این مدل فرض شده که نظام ارزی دوگانه است چرا که ساختاری اقتصاد ایران معمولاً با مشکل دو یا چندنرخ بودن بازار ارز مواجه بوده است.

بخش مسکن به عنوان یک بخش سودآور در این مدل مورد توجه قرار گرفته است. بانک سپرده‌ها را از خانوارهای قرض‌دهنده جمع کرده و به خانوارهای قرض‌گیرنده و بنگاه‌ها تسهیلات ارائه می‌کند. بانک بعد از دریافت سپرده از خانوارها، با لحاظ ارزش سهام (سرمایه) خود، تسهیلات در اختیار خانوارها و بنگاه‌ها قرار می‌دهد. تسهیلات ارائه شده به خانوارها با وثیقه مسکن و در مورد بنگاه‌ها با وثیقه سرمایه صورت می‌گیرد. در صورت کسری، بانک اقدام به استقراض از بانک مرکزی می‌کند. در انتهای هر دوره بانک بدهی خود به بانک مرکزی را با نرخ تنزیل بازپرداخت می‌کند. همچنین بانک ذخایر قانونی نزد بانک مرکزی نگهداری می‌کند و در هر دوره دولت از بانک با نرخ معادل نرخ اوراق خزانه اسلامی استقراض می‌کند.

سیاست‌گذاری بانک مرکزی در بازار رسمی ارز مبتنی بر تعیین نرخ تورم، رشد اقتصادی و رقابت‌پذیری بین‌المللی اقتصاد بر اساس معیار نرخ ارز حقیقی است، در حالی که مداخله در بازار آزاد در راستای کاهش شکاف بین نرخ آزاد و رسمی صورت می‌گیرد. بخش تولید کالاها و خدمات اقتصاد به‌نحوی مدل‌سازی شده که امکان لحاظ چسبندگی قیمت از نوع کالو^۱ (۱۹۸۳) را می‌دهد و فرض می‌شود که علاوه بر نیروی کار و سرمایه، حجم سرمایه عمومی نیز در تابع تولید است. در بخش نفتی نیز فرض شده که ذخایر نفتی با نیروی کار شاغل در بخش نفت با یکدیگر ترکیب شده و منتهی به تولید نفت خواهد شد. سرمایه‌گذاری مورد استفاده در بخش نفت به‌صورت غیرمستقیم و از کانال اکتشاف و برداشت از ذخایر نفتی در تابع تولید بخش نفت در نظر گرفته شده است.

بخش دولت به تفکیک مخارج جاری و عمرانی در نظر گرفته شده است. هر دو نوع مخارج دولت از طریق کالاهای تولید داخل و کالاهای وارداتی تأمین می‌شود. نوع اول مخارج در هر دوره از طریق سیاست‌گذاری برون‌زا تعیین می‌شود در حالی که مخارج عمرانی دولت از دو بخش بودجه مصوب و بودجه محقق شده تشکیل شده است. به بیان دیگر، آن‌چه در هر دوره به‌عنوان مخارج عمرانی دولت محقق می‌شود در واقع تأمین‌کننده بخشی از بودجه مصوب در دوره‌های پیشین است. این فرض باعث می‌شود تا اصطکاک‌های موجود در بودجه دولت و لختی آن در بخش‌های مختلف اقتصاد قابل رویت باشد.

بانک مرکزی از دو ابزار سیاست‌گذاری ارزی یعنی مداخله در بازار آزاد ارز و تعیین نرخ ارز رسمی برخوردار است. در کنار این دو ابزار، بانک مرکزی از طریق تعیین نرخ رشد پایه پولی نیز اقدام به سیاست‌گذاری پولی می‌نماید. به بیان دیگر، بانک مرکزی از طریق کنترل نرخ رشد پایه پولی به دنبال دستیابی به اهداف خود در زمینه تورم و رشد اقتصادی است.

۲) سناریوهای پیش رو از فصل دوم ۱۴۰۰ تا فصل اول ۱۴۰۲

داده‌های مورد استفاده برای پیش‌بینی شامل داده‌های فصلی حساب‌های ملی به قیمت پایه ۱۳۹۰، شاخص بهای مصرف‌کننده به قیمت پایه ۱۳۹۵، نرخ ارز بازار آزاد، نرخ رشد پایه پولی و قیمت حقیقی مسکن از ۱۳۶۸ تا انتهای ۱۳۹۹ است. با استفاده از این داده‌ها و با توجه به شیوع سویه دلتای ویروس کووید ۱۹ که به دلیل میزان شیوع بالای آن منجر به اوج پنجم همه‌گیری بیماری کرونا در کشور شده و این نکته واکسیناسیون صورت گرفته در کشور به شکل قابل توجه مانع از ابتلا به این سویه از ویروس نمی‌شود، سناریوی همه‌گیری کرونا همانند پیش‌بینی اردیبهشت ۱۴۰۰ (گزارش شماره ۲) بوده و فرض می‌شود این همه‌گیری تا اواخر ۱۴۰۱ نیز تداوم داشته باشد. بر اساس این جدول، سناریوی افت اشتغال به دلیل همه‌گیری کرونا به صورت افت ۲۰ درصدی اشتغال در سال ۱۴۰۰ و افزایش ۱۰ درصدی آن در سال ۱۴۰۱ نشان داده شده است. همچنین افق اقتصاد جهانی مطابق با سناریوی پیشنهادی در

^۱ Calvo (۱۹۸۳)

گزارش شماره ۲ و بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول بهبود یافته و سناریوی ارائه شده به صورت خروج تدریجی اقتصاد جهان از رکود ناشی از همه‌گیری کروناست.

نظر به این‌که مذاکرات احیای برجام به دلیل هم‌زمانی با تغییر دولت به تعلیق درآمده و ابهام در بازگشت طرفین به برجام بالا رفته، دو سناریو در خصوص رفع تحریم‌ها ارائه می‌شود. در سناریوی اول بلافاصله بعد از استقرار دولت سیزدهم، مذاکرات از سر گرفته شده و فرض شده تا انتهای سه ماهه دوم ۱۴۰۰ برجام احیا می‌شود و بنابراین صادرات نفت به مرور افزایش پیدا می‌کند. اما در سناریوی دوم فرض بر این است که مذاکرات احیای برجام به طول انجامیده و عملاً شرایط کنونی به نحوی تداوم داشته باشد. وضعیت کنونی را می‌توان به شکل تداوم تحریم‌ها و در عین حال امکان صادرات محدود نفت در نظر گرفت. در واقع فرض می‌شود در سناریوی اول فرض می‌شود فروش نفت به بیش از ۲ میلیون بشکه در روز برسد که بر اساس رشد ارزش افزوده بخش نفت به مفهوم رشد یک درصدی در هر فصل است. اما در سناریوی دوم با عدم به نتیجه رسیدن مذاکرات برجام، فروش نفت به یک میلیون و پایین‌تر خواهد رسید. این افت تولید به مفهوم افت یک درصدی نرخ رشد ارزش افزوده بخش نفت خواهد بود. سناریوهای پیشنهادی ۱ و ۲ به ترتیب در جدول ۱ و ۲ گزارش شده است.

جدول ۱- سناریوی ۱ (درصد)

متغیر	۱۳۹۹			۱۴۰۰			۱۴۰۱			۱۴۰۲
	فصل سوم	فصل چهارم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم
شکاف تولید اقتصاد جهانی	-۴/۵	-۴/۷	-۳	-۲/۱	-۱/۴	-۰/۹	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۴
افت اشتغال به دلیل کرونا	-۵	-۵	-۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	۵
رشد ارزش افزوده بخش نفت	-۱/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۷۵	۰/۷۵
رشد مخارج حقیقی دولت	۱	۱	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵

جدول ۲- سناریوی ۲ (درصد)

متغیر	۱۳۹۹			۱۴۰۰			۱۴۰۱			۱۴۰۲
	فصل سوم	فصل چهارم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم
شکاف تولید اقتصاد جهانی	-۴/۵	-۴/۷	-۳	-۲/۱	-۱/۴	-۰/۹	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۴
افت اشتغال به دلیل کرونا	-۵	-۵	-۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	-۲/۵	۵
رشد ارزش افزوده بخش نفت	-۱/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	-۰/۷۵	-۰/۷۵	-۰/۷۵	-۰/۷۵	-۱	-۱
رشد مخارج حقیقی دولت	۱	۱	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵	۰/۷۵

نظر به وضعیت بودجه ۱۴۰۰ و عدم تحقق اهداف کنترل شیوع بیماری کرونا و همچنین سیاست‌های همسان‌سازی حقوق و دستمزد ارگان‌های دولتی، فرض می‌شود که نرخ رشد حقیقی مخارج دولت حدود ۳ درصد در سال باشد.

۳) نتایج پیش‌بینی متغیرهای کلان اقتصادی در سناریوی پیشنهادی

نتایج پیش‌بینی متغیرهای رشد اقتصادی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل، رشد اقتصادی بدون نفت فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل، متوسط نرخ تورم سالانه، نرخ ارز به هزار ریال (مبتنی بر نرخ رشد ارز) و نرخ رشد پایه پولی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل بر اساس سناریوهای مورد بحث در بخش قبل در جدول ۲ برای دوره فصل دوم ۱۳۹۹ تا فصل اول ۱۴۰۲ گزارش شده است.

جدول ۲ داده‌های واقعی اعلام شده توسط بانک مرکزی و مرکز آمار ایران به همراه پیش‌بینی اردیبهشت و مرداد ماه را گزارش می‌دهد. سه فصل سال ۱۳۹۹ برای پیش‌بینی درون‌نمونه‌ای استفاده شده و پیش‌بینی دوره‌های بعد برون‌نمونه‌ای هستند.

بر اساس جدول ۲، پیش‌بینی رشد اقتصادی در مرداد ۱۴۰۰ نسبت به دوره اردیبهشت ۱۴۰۰ در هر دو سناریو افزایش دارد. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل در فصل اول ۱۴۰۰ در هر دو سناریو حدود ۴/۹ درصد باشد. اما در سناریوی اول پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در نیمه دوم سال افزایش یافته و و به بیش از ۵ درصد برسد. در صورت احیای برجام پیش‌بینی می‌شود که رشد بالای ۵ درصد در سال ۱۴۰۱ و فصل اول ۱۴۰۲ تدام داشته باشد. با در سناریوی دوم که به معنی زمان‌بر شدن مذاکرات احیای برجام است، پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۰ با کمی افت مواجه شده اما تا انتهای سال به حدود ۵ درصد برسد. با این حال رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۱ و ابتدای ۱۴۰۲ حول رقم تقریبی ۴/۵ درصد خواهد بود. نمودار ۱ و ۲ به ترتیب پیش‌بینی متغیرهای مد نظر در سناریوی اول و دوم را نشان می‌دهند. با مراجعه به این نمودارها مشخص می‌شود که پیش‌بینی‌های ارائه شده به لحاظ آماری معنادار بوده و پیش‌بینی درون‌نمونه‌ای نیز توانسته تا حدود خوبی به درستی عمل کند.

بر خلاف پیش‌بینی رشد اقتصادی، پیش‌بینی رشد اقتصادی بدون نفت در مرداد ۱۴۰۰ در مقایسه با پیش‌بینی اردیبهشت ۱۴۰۰ با افت مواجه بوده است. بر این اساس پیش‌بینی می‌شود تحت سناریوی اول، در فصل اول و دوم ۱۴۰۰ رشد تولید بدون نفت به ترتیب ۲ و ۱/۶ درصد باشد اما در نیمه دوم سال این متغیر به ۱/۸ و نهایتاً ۲/۹ برسد. در این سناریو پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در ابتدای سال ۱۴۰۱ در حدود ۳ درصد باشد اما در انتهای این سال با کمی افت به ۲/۷ درصد برسد و سال بعد را هم رقمی در همین حد داشته باشیم. در سناریوی دوم رشد اقتصادی در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ ابتدائاً کاهش داشته اما در انتهای سال به حدود ۲/۳ درصد می‌رسد. در سال ۱۴۰۱ این متغیر حول ۲/۱ درصد در تغییر خواهد بود و این رقم در فصل اول ۱۴۰۲ نیز ادامه خواهد داشت. نمودارهای ۱ و ۲ نشان می‌دهند که این پیش‌بینی‌ها به لحاظ آماری معنادار هستند.

با توجه به روند رو به فزونی نرخ تورم که خود ناشی از بودجه انبساطی دولت و همچنین کسری قابل توجه بودجه است و نتیجه‌ای جز پولی شدن بودجه نخواهد بود، در هر دو سناریو پیش‌بینی نرخ تورم در سال ۱۴۰۰ فزاینده است. پولی شدن بودجه به صورت ملموس با برداشت تقریباً کل تنخواه‌گردان دولت در سه ماه نخست سال قابل

پیش‌بینی است. در سناریوی اول پیش‌بینی می‌شود نرخ تورم در فصل اول ۱۴۰۰ حدود ۴۴ درصد باشد. با توجه به این‌که داده‌های شاخص بهای مصرف‌کننده مرکز آمار ایران منتشر شده، مقایسه پیش‌بینی مرداد با پیش‌بینی اردیبهشت نشان می‌دهد که پیش‌بینی مدل برای این دوره رو به پایین تعدیل شده است. اما در سناریوی اول پیش‌بینی می‌شود که نرخ تورم متوسط سالانه فصل دوم و سوم ۱۴۰۰ در حدود ۵۰ درصد و بیشتر خواهد بود. اما از انتهای سال ۱۴۰۰ و در سال ۱۴۰۱ نرخ تورم کاهش یافته و به زیر ۵۰ درصد خواهد رسید به نحوی که در انتهای ۱۴۰۱ نرخ تورم ۳۳/۶ پیش‌بینی می‌شود. در فصل اول ۱۴۰۲ هم این نرخ با کمی افت به ۳۲/۷ درصد خواهد رسید. در سناریوی دوم اما روند رو به فزونی نرخ تورم تا انتهای ۱۴۰۰ ادامه خواهد داشت و به ۵۳/۱ درصد می‌رسد. از ابتدای سال ۱۴۰۱ روند نزولی تورم آغاز شده و در انتهای این سال نرخ تورم به حدود ۴۰ درصد خواهد رسید. این روند نزولی در فصل اول ۱۴۰۲ تداوم داشته و باعث می‌شود نرخ تورم به زیر ۴۰ درصد و حدود ۳۸ درصد برسد.

جدول ۲- پیش‌بینی متغیرهای کلان اقتصادی

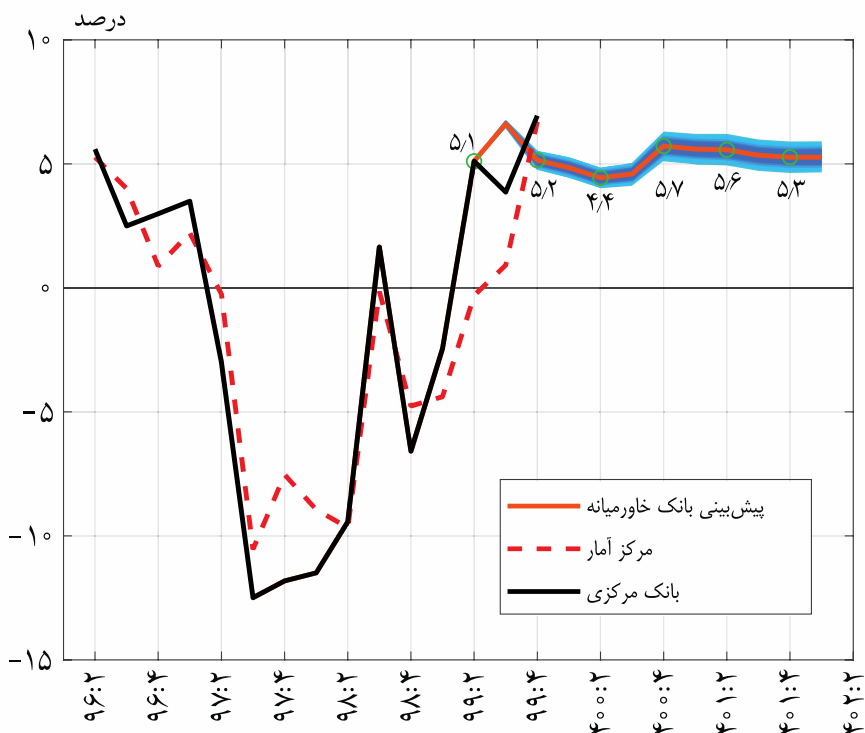
متغیر	۱۳۹۹		۱۴۰۰				۱۴۰۱		۱۴۰۲		
	فصل دوم	فصل سوم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم	
رشد اقتصادی	بانک مرکزی	۵/۱	۳/۹	۶/۹	-	-	-	-	-	-	-
	مرکز آمار	-۰/۳	۰/۹	۶/۷	-	-	-	-	-	-	-
	اردیبهشت ۱۴۰۰	۳/۷	۲/۹	۲/۸	۲/۶	۲/۵	۳/۱	۳/۰	۳/۰	۲/۸	-
	سناریوی ۱ مرداد	۵/۱	۶/۶	۵/۲	۴/۹	۴/۴	۴/۶	۵/۷	۵/۴	۵/۳	۵/۳
	سناریوی ۲ مرداد	۵/۱	۶/۶	۵/۲	۴/۹	۴/۴	۴/۲	۵/۰	۴/۷	۴/۶	۴/۶
رشد اقتصادی بدون نفت	بانک مرکزی	۳/۳	۲/۸	۴/۱	-	-	-	-	-	-	-
	مرکز آمار	-۰/۷۶	۰/۳۲	۳/۳	-	-	-	-	-	-	-
	اردیبهشت ۱۴۰۰	۵/۲	۴/۷	۴/۷	۴/۶	۴/۵	۴/۹	۵/۰	۵/۰	۴/۹	-
	سناریوی ۱ مرداد	۳/۳	۳/۸	۲/۴	۲/۰	۱/۶	۱/۸	۲/۹	۳/۰	۲/۷	۲/۷
	سناریوی ۲ مرداد	۳/۳	۳/۸	۲/۴	۲/۰	۱/۶	۱/۵	۲/۳	۲/۲	۲/۱	۲/۱
نرخ تورم	بانک مرکزی	۲۷/۹	۳۱/۸	۳۷/۵	-	-	-	-	-	-	-
	مرکز آمار	۲۶	۳۰/۱	۳۵/۷	۴۱/۷	-	-	-	-	-	-
	اردیبهشت ۱۴۰۰	۳۴/۴	۳۷/۹	۴۲/۶	۴۶/۲	۴۳/۳	۴۰/۱	۳۴/۳	۳۰/۴	۲۷/۱	-
	سناریوی ۱ مرداد	۲۷/۹	۳۱/۲	۳۵/۲	۴۴/۰	۵۰/۰	۵۰/۷	۴۸/۹	۴۱/۸	۳۳/۶	۳۲/۷
	سناریوی ۲ مرداد	۲۷/۹	۳۱/۲	۳۵/۲	۴۴/۰	۵۰/۷	۵۲/۶	۵۳/۱	۴۸/۴	۴۲/۷	۳۷/۷
نرخ ارز (هزار ریال)	بانک مرکزی	۲۳۱	۲۶۷	۲۴۴	۲۳۴	-	-	-	-	-	-
	اردیبهشت ۱۴۰۰	۲۲۲	۲۵۷	۲۶۰	۲۱۱	۱۹۸	۱۸۶	۱۷۵	۱۶۹	۱۶۰	۱۶۶
	سناریوی ۱ مرداد	۲۳۶	۲۶۴	۲۴۶	۲۴۹	۲۰۱	۲۰۱	۲۱۸	۲۳۸	۲۴۲	۲۴۸
	سناریوی ۲ مرداد	۲۳۶	۲۶۴	۲۴۶	۲۴۹	۲۴۸	۲۹۲	۳۳۷	۳۴۵	۳۴۱	۳۷۰
نرخ رشد پایه پولی	بانک مرکزی	۲۶/۱	۲۹/۷	۳۰/۱	۳۰/۷	-	-	-	-	-	-
	سناریوی ۱ مرداد	۲۶/۱	۲۵/۶	۲۹/۸	۳۸/۱	۴۴/۲	۴۵/۱	۴۳/۴	۳۶/۴	۳۲/۲	۲۷/۴
	سناریوی ۲ مرداد	۲۶/۱	۲۵/۶	۲۹/۸	۳۸/۱	۴۴/۷	۴۶/۸	۴۷/۳	۴۲/۷	۳۷/۱	۳۲/۲

پیش‌بینی مدل برای نرخ ارز بازار آزاد در سال ۱۳۹۹ به خوبی نشان می‌دهد که این مدل به خوبی توانایی پیش‌بینی نرخ ارز را دارد. شرایط سیاسی حاکم مخصوصاً تعلیق مذاکرات احیای برجام باعث شده که در هر دو سناریوی پیشنهادی پیش‌بینی نرخ ارز بالاتر از پیش‌بینی اردیبهشت ۱۴۰۰ باشد. بر این اساس در سناریوی اول پیش‌بینی می‌شود که در صورت احیای برجام در سه ماهه دوم ۱۴۰۰، نرخ ارز به حدود ۲۰۰ هزار ریال کاهش یافته و در سه ماهه سوم نیز در همین نرخ باقی بماند اما در ادامه به مرور افزایش یافته و در انتهای سال ۱۴۰۱ به حدود ۲۳۳ هزار ریال برسد. این روند صعودی در سال ۱۴۰۲ نیز تداوم داشته و باعث می‌شود نرخ ارز بازار آزاد به حدود ۲۴۸ هزار ریال برسد. اما در سناریوی دوم، پیش‌بینی نرخ ارز حدود ۲۴۸ هزار ریال می‌شود و این نرخ روند صعودی خود را از سه ماهه سوم ۱۴۰۰ آغاز کرده و به رقم ۲۹۲ هزار ریال می‌رسد و در انتهای سال ۱۴۰۰ این رقم به بیش از ۳۳۰ هزار ریال می‌رسد. پیش‌بینی می‌شود که نرخ ارز در سال ۱۴۰۱ در محدوده ۳۴۰ هزار ریال خواهد بود اما در سال ۱۴۰۲ به ۳۷۰ هزار ریال خواهد رسید. فواصل اطمینان نسبتاً پهن پیش‌بینی‌های نرخ ارز در نمودار ۱ و ۲ نشان می‌دهد که برای این متغیر نااطمینانی بالایی وجود دارد.

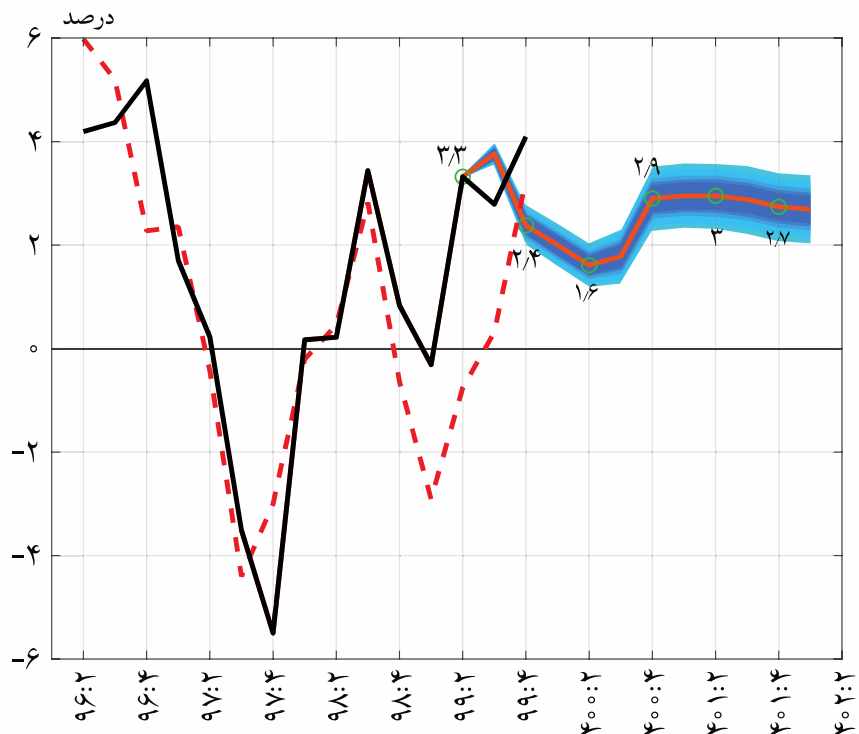
در گزارش‌های قبلی پیش‌بینی چهار متغیر پیش‌تر گفته شده ارائه می‌شد. اما در این گزارش، علاوه بر این متغیرها پیش‌بینی نرخ رشد پایه پولی به صورت فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل نیز گزارش می‌شود. بر اساس جدول ۲ مشخص است که مدل در پیش‌بینی درون‌نمونه‌ای این متغیر موفق بوده اما در مورد فصل اول سال ۱۴۰۰ اختلاف نسبتاً زیادی بین پیش‌بینی مدل و مقدار واقعی وجود دارد. در واقع پیش‌بینی این دوره به دلیل عدم انتشار داده‌های تولید ناخالص داخلی به صورت برون‌نمونه‌ای است. همان‌گونه که در پیش‌بینی نرخ تورم نیز اشاره شد، یکی از مهمترین متغیرهای تعیین‌کننده وضعیت پایه پولی و کل‌های پولی، وضعیت مالی و بودجه دولت است. با توجه به وضعیت پیچیده بودجه سال ۱۴۰۰، در هر دو سناریو روند رو به افزایشی برای نرخ رشد پایه پولی پیش‌بینی می‌شود. در سناریوی اول پیش‌بینی می‌شود تا انتهای سال ۱۴۰۰ رشد پایه پولی در حدود ۴۴ درصد باشد و در سال ۱۴۰۱ با روندی نزولی ابتدا به زیر ۴۰ درصد رسیده و در انتهای این سال به زیر ۳۰ درصد و حدود ۲۸/۲ درصد برسد. پیش‌بینی این متغیر برای فصل اول ۱۴۰۲ حدود ۲۷/۴ است. در سناریوی دوم اما پیش‌بینی بالاتر بوده و در انتهای سال ۱۴۰۰ حدود ۴۷/۳ درصد است. با این حال، همانند سناریوی اول، در سال ۱۴۰۱ روند این متغیر نزولی بوده و در ابتدای این سال به ۴۲/۷ درصد رسیده و در ادامه به زیر ۴۰ درصد کاهش خواهد یافت. با وجود روند نزولی اما پیش‌بینی‌ها نشان دهنده این هستند که نرخ رشد پایه پولی در انتهای سال ۱۴۰۱ به زیر ۳۰ درصد نخواهد رفت و به حدود ۳۵ درصد خواهد رسید و حتی در فصل اول ۱۴۰۲ نیز این روند حفظ شده و نرخ رشد پایه پولی در حدود ۳۲ درصد خواهد بود.

نمودار ۱- پیش‌بینی‌های مدل بانک خاورمیانه از متغیرهای کلان اقتصادی و داده‌های مرکز آمار و بانک مرکزی در سناریوی اول

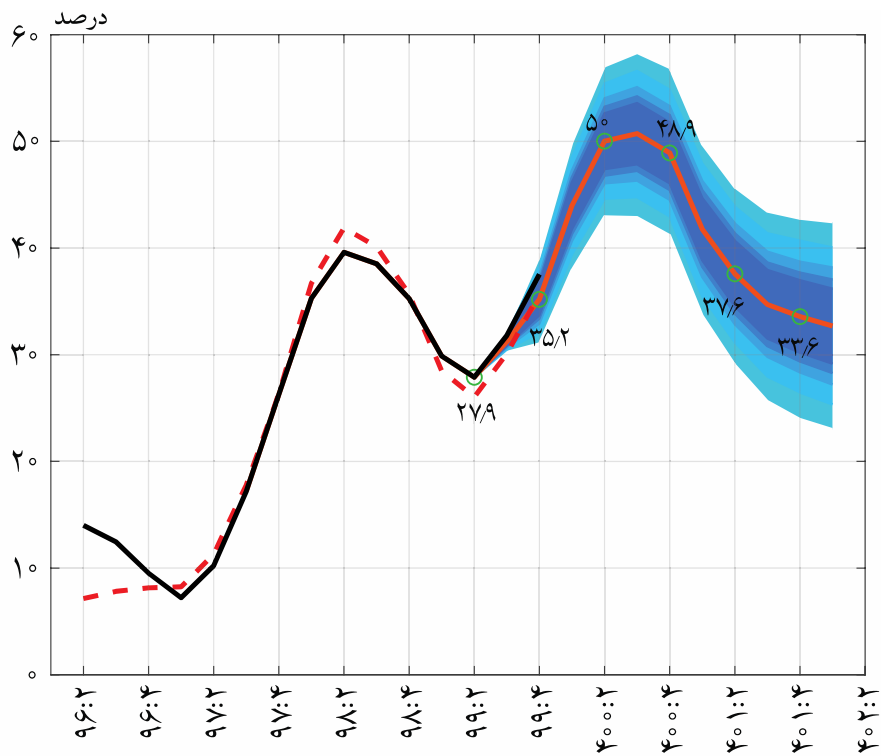
رشد اقتصادی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

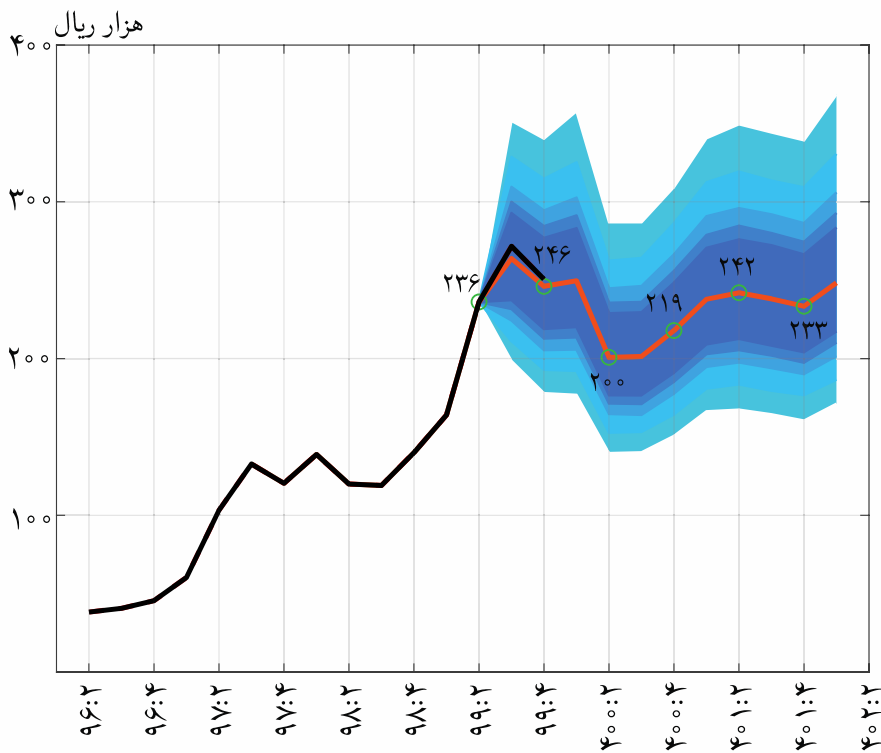
رشد اقتصادی بدون نفت فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

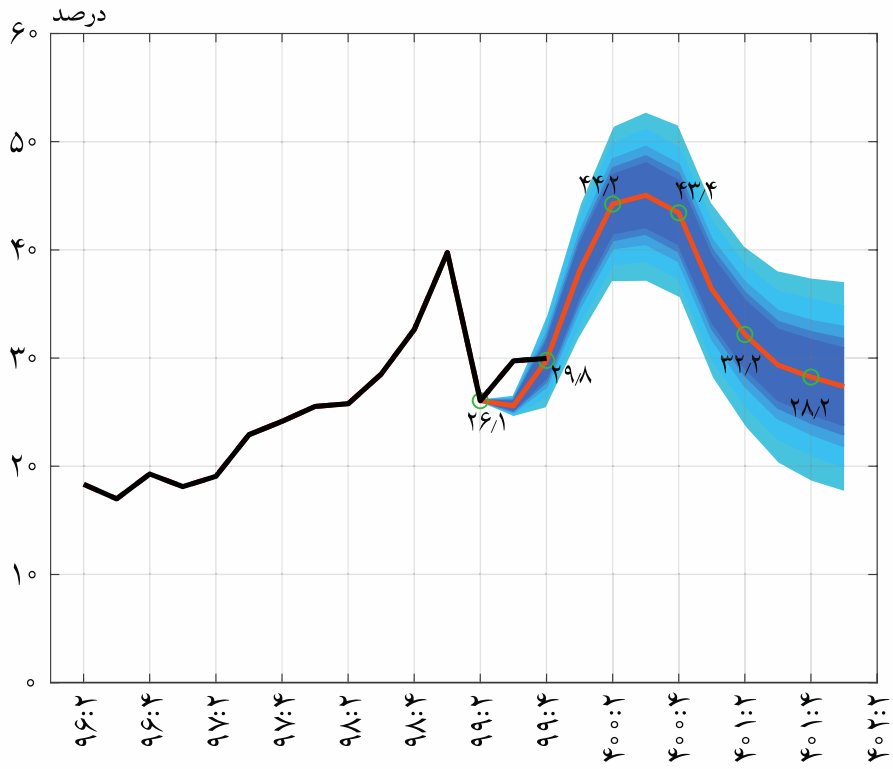
نرخ تورم متوسط سالانه

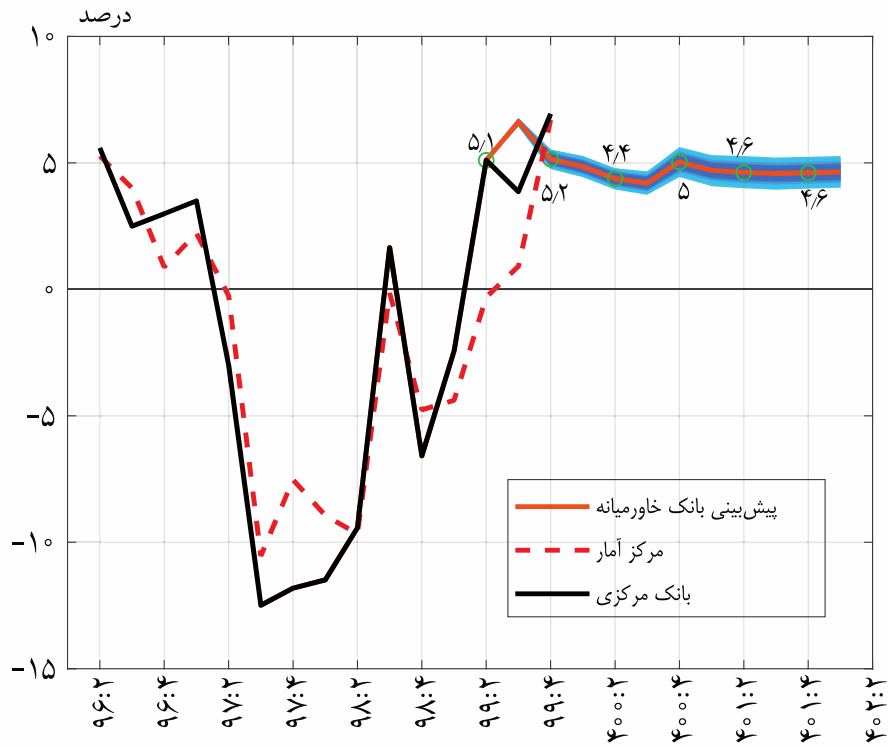
نرخ ارز بازار آزاد

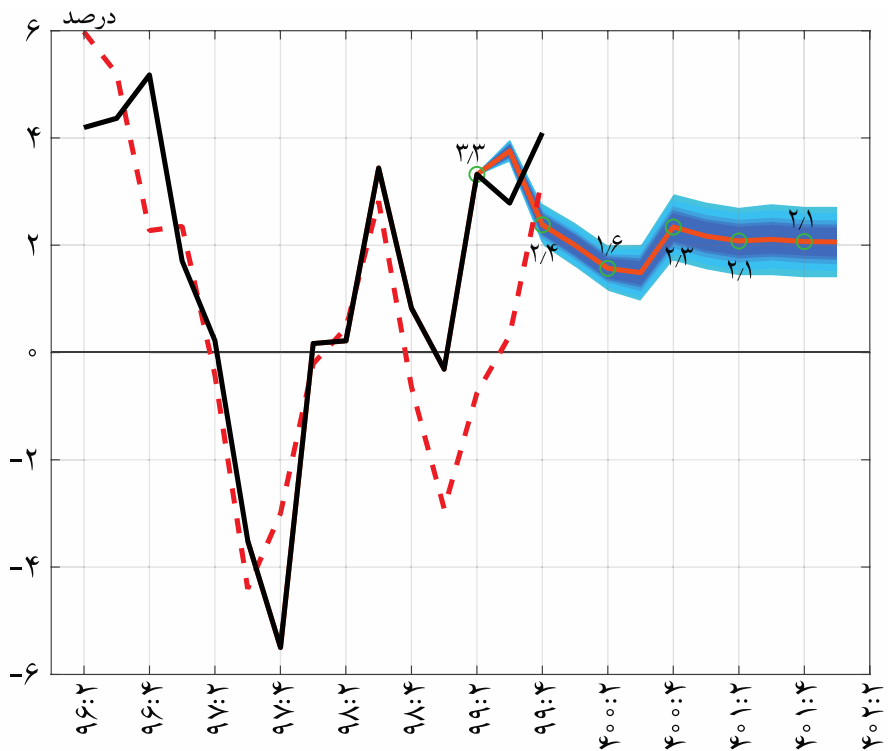
نرخ رشد پایه پولی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

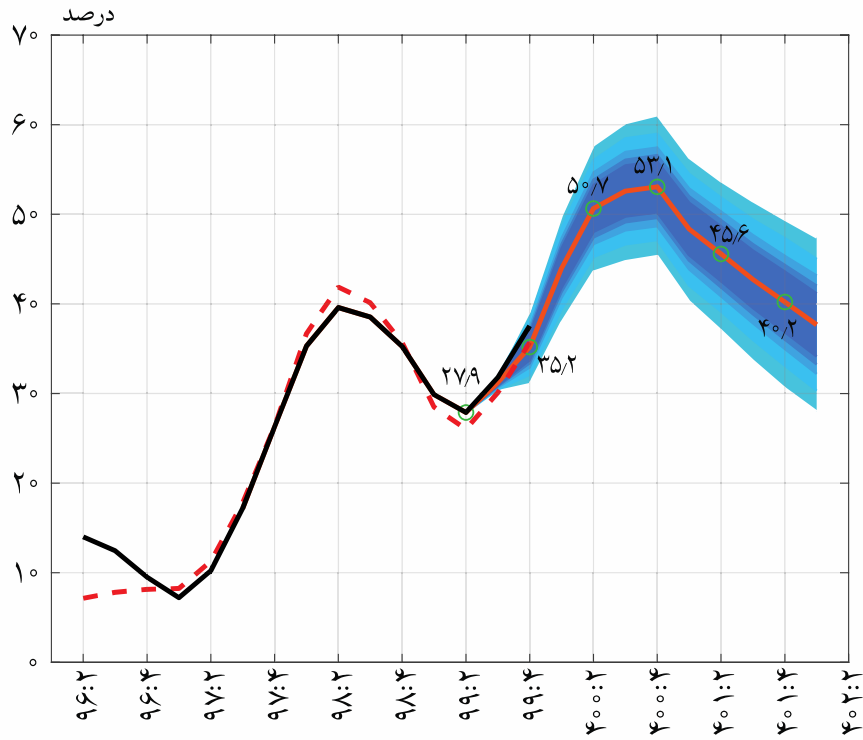
نمودار ۲- پیش‌بینی‌های مدل بانک خاورمیانه از متغیرهای کلان اقتصادی و داده‌های مرکز آمار و بانک مرکزی در سناریوی دوم
رشد اقتصادی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

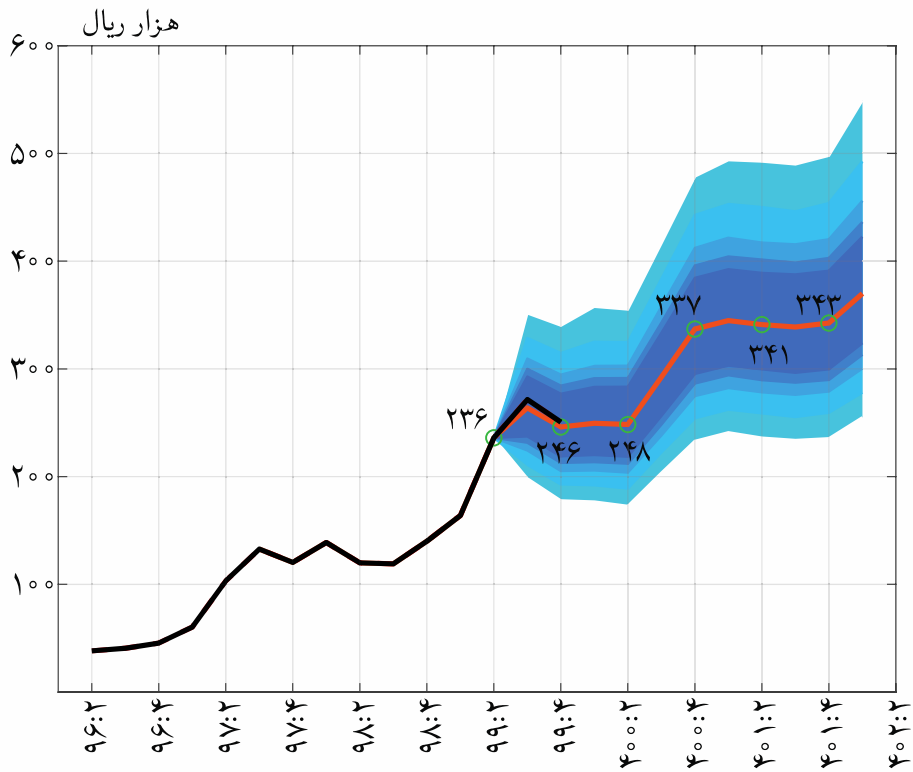
رشد اقتصادی بدون نفت فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

نرخ تورم متوسط سالانه

نرخ ارز بازار آزاد

نرخ رشد پایه پولی فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل

